

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sanok za rok 2020

Stan na 31 grudnia 2020 rok

**Sporządziła:
Agnieszka Marszałek
Urząd Gminy Sanok
Referat Ochrony Środowiska**

Zatwierdził:

Wójt Gminy Sanok

mgr Anna Halas

Spis treści

Spis rysunków	3
Wstęp	5
Cel i zakres opracowania	5
Uwarunkowania prawne:	6
I. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego procesu przetwarzania odpadów komunalnych.....	6
II. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.	8
III. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	8
IV. Liczba mieszkańców.	12
V. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.	12
VI. Charakterystyka systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Sanok.....	13
VII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.	15
VIII. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych.	18
IX. Wskaźniki.....	19

Spis tabel

Tabela 1 Wykaz kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami w roku 2020.....	9
Tabela 2 Porównanie kosztów poniesionych w latach 2018, 2019 i 2020	9
Tabela 3 Wykaz zlikwidowanych w 2020 r. dzikich wysypisk.....	17
Tabela 4 Wskaźniki analizy stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Sanok.	19

Spis rysunków

Rysunek 1 Porównanie poniesionych kosztów elementów systemu gospodarki odpadami w latach 2018 i 2019 i 2020.....	10
Rysunek 2 Masa wytworzonych odpadów w gminie Sanok od 2013r.	15
Rysunek 3 Struktura masy zebranych i odebranych odpadów w 2020 roku.	17

Wstęp

Gospodarka odpadami, to jedna z ważniejszych dziedzin szeroko pojętej ochrony środowiska. Wraz ze wzrostem jakości życia i rozwojem cywilizacyjnym, wzrasta konsumpcjonizm, który przekłada się na wzrost produkcji odpadów. Brak nawyków ekologicznych i wygodnictwo społeczeństwa jest barierą utrudniającą zachowanie właściwej hierarchii gospodarowania odpadami, osiągnięcia poziomów recyklingu i gospodarowania odpadami w systemie zamkniętym. Jako mieszkańcy i konsumenci stajemy się wytwórcami odpadów i ponosimy odpowiedzialność za ich zagospodarowanie. Pociąga to za sobą konieczność ciągłego monitorowania, dokumentowania i kontroli ilości odpadów i standardów ich zagospodarowania. Zmiana świadomości społeczeństwa w zakresie odpowiedzialności za wytwarzane odpady jest obecnie jednym z najpilniejszych wyzwań cywilizacyjnych społeczeństwa.

Cel i zakres opracowania

Obowiązek przeprowadzenie analizy stanu gospodarki odpadami wynika z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2020 poz. 1439 z późn. zm.).

Opracowanie ma na celu analizę prowadzonych działań i podejmowanych decyzji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sanok oraz zapewnienia przejrzystości działania samorządu w zakresie gospodarowania odpadami i wydatkowania środków finansowych pochodzących z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zakres opracowania obejmuje zagadnienia wskazane w art. 9tb ust. 1 pkt. 1 do 7, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2020 poz. 1439):

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu

mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Uwarunkowania prawne:

- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 1439z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016, poz. 2167);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 2412)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.);

- I. **Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego procesu przetwarzania odpadów komunalnych.**

Instalacje komunalne na terenie Województwa Podkarpackiego zostały wskazane na „liście funkcjonujących oraz planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji na terenie woj. podkarpackiego instalacji komunalnych”, o których mowa w art. 38b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach została opublikowana 6 września 2019 r. na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Samorządu Województwa Podkarpackiego.

Lista obejmuje 10 instalacji do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 8 instalacji do przetwarzania odpadów powstałych w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – składowiska.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne

Gmina Sanok i Gmina Miasta Krosna zawarły z dniem 16 marca 2018 r. porozumienie międzygminne w sprawie powierzenia Gminie Miasta Krosno wybranego zakresu zadania utrzymania czystości i porządku w gminie obejmujące zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i odpadów zielonych, zawarte na 10 lat.

W związku z modernizacją Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Krośnie i ograniczeniem możliwości przetwarzania, przyjmowanie odpadów zostało wstrzymane, w wyniku czego w 2020 r. niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywane były do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Tarnobrzegu prowadzonej

przez FCC Tarnobrzeg Sp. z o.o. Podmiot został wybrany w wyniku zamówienia publicznego w przetargu nieograniczonym.

Łącznie do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Tarnobrzegu prowadzonej przez FCC Tarnobrzeg Sp. z o.o. przekazano 1114,45 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które zostały poddane procesowi R12.

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczone do składowania

Odpady wytworzone w procesie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zostały skierowane na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Giedlarowej oraz w Tarnowie. Łącznie wytworzono w instalacji 77,748 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat.

W 2020 r. wyniku sortowania odpadów komunalnych powstały odpady, które zostały skierowane do produkcji paliwa alternatywnego, w związku z czym nie przekazano do składowania odpadów w o kodzie 191212.

Biodopady

Biodopady na terenie Gminy Sanok zbierane były z podziałem na:

1. Inne biodopady, niezawierające części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zieleni, ogrodów, parków i cmentarzy (o kodzie 200108 odpady kuchenne) – odbierane bezpośrednio od mieszkańców w brązowych workach i kierowane do instalacji mechaniczno – biologicznego przetwarzania do procesu R12;
2. Części roślin pochodzące z pielęgnacji terenów zieleni, ogrodów, parków i cmentarzy (o kodzie 200201 odpady ulegające biodegradacji) – odbierane w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych i kierowane do kompostowni do procesu R3 a gałęzie kierowane do ciepłowni do procesu R1.

Odpady ulegające biodegradacji (zielone) z terenu gminy zbierane były w gminnych punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych:

- 1) Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych w Sanoku prowadzonym przez operatora - Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Sanoku,
- 2) Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach prowadzonym przez Gminę Sanok.

Zebrane w punktach odpady zielone przekazywane były do ciepłowni w Krośnie (gałęzie i drewno), a także do kompostowani KOMWITA w Leżajsku (trawa, liście i drobne gałęzie). W 2020 roku zebrano 69,88 Mg, z czego 42,89 Mg zebranych selektywnie odpadów zielonych zostały poddawane kompostowaniu w instalacji zastępczej w Leżajsku (proces R3), natomiast

26,99 Mg zostały skierowane do ciepłowni (proces R1) na blok kogeneracyjny ORC (MPGK Krosno Sp. z o.o. Oddziału energetyki ciepłej ul. Sikorskiego 19 w Krośnie).

W wyniku przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zostało skierowanych na składowisko:

- 1) 40,754 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat (AT4[mg O₂/g]) – po procesie biologicznego przetwarzania, które zostały skierowane na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Giedlarowej;
- 2) 36,994 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat (AT4[mg O₂/g]) – po procesie biologicznego przetwarzania, które zostały skierowane na Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Tarnowie.

II. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Remont i doposażanie GPSZOK w Pisarowcach.

W 2020 nie wykonano żadnych prac remontowych. W przyszłości konieczne jest remont wiaty magazynowej oraz ogrodzenia, a w dalszej przyszłości zamontowanie wagi i remont pomieszczeń socjalnych.

Działania edukacyjne

W 2020 roku kontynuowane były działania edukacyjne, jednak z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne COVID-19 zakres i forma działań była ograniczona.

W szkołach przeprowadzono konkurs w zakresie zbierania makulatury powiązany z zajęciami dydaktycznymi oraz przygotowaniem plakatu. Siedem szkół wzięło udział w konkursie.

Mieszkańcy otrzymali harmonogramy przygotowane przez Gminę, które zawierały również kolorowe ulotki dotyczące właściwej segregacji odpadów.

III. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Zestawienie kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, wykonano na podstawie zestawienia wydatków poniesionych w roku 2020. Zestawienie faktycznie poniesionych kosztów przedstawia tabela nr 1.

Zgodnie z art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020, poz. 1439 z późn. zm.) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. W ramach umowy na odbieranie odpadów komunalnych przedsiębiorca wyposaża mieszkańców w worki do selektywnego zbierania odpadów. Usługa ta wliczona jest w system gospodarki odpadami.

Z nadwyżki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (usuwanie dzikich wysypisk). W roku 2020 wydatki na usuwanie dzikich wysypisk ponoszono ze środków budżetowych nie pochodzących z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Tabela 1 Wykaz kosztów poniesionych na gospodarkę odpadami w roku 2020.

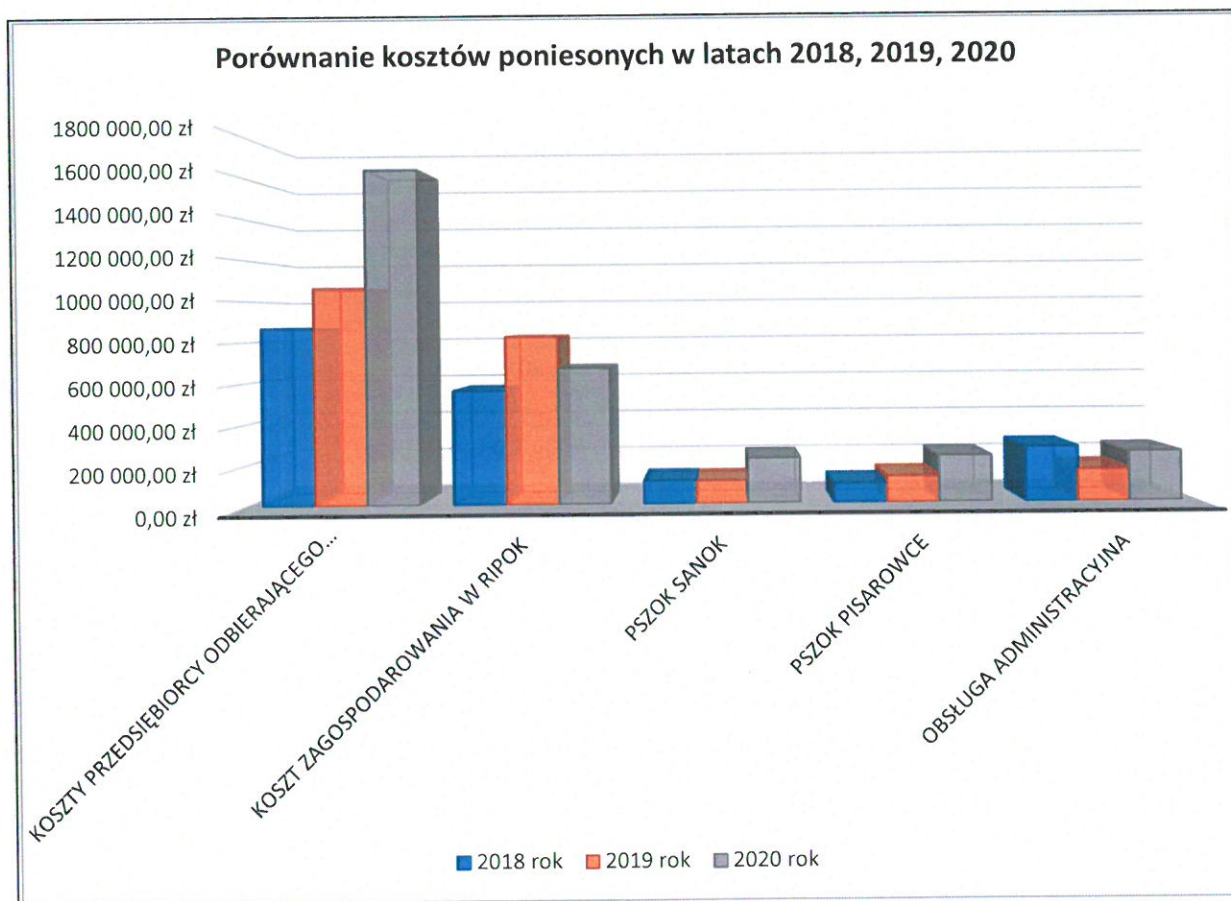
Lp.	Opis zadania	Kwota wydatkowana
1.	Odbiór i transport odpadów zmieszanych oraz odbiór, transport i zagospodarowanie selektywnie zbieranych odpadów wraz z kosztami odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania.	1.633.071,69 zł
2.	Zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych w regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych	663.265,64 zł
3.	Opłata za Gminny Punkt Zbiórki Odpadów w Sanoku (zbieranie i zagospodarowanie, w tym odzysk i recykling)	218.689,56 zł
4.	Utrzymanie i obsługa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Pisarowcach	225.569,43 zł
5.	Koszty obsługi administracyjnej	
	- wynagrodzenia, umowy zlecenia, umowy o dzieło,	229.104,20 zł
	- zakupy materiałów, obsługa informatyczna programu	12.449,46 zł
	Razem koszty	2.982.149,98 zł
	Wpływy	3.256.216,86 zł
	Bilans	+ 274.066,88 zł

- Łączenie wydatki na system gospodarki odpadami wyniosły **2.982.149,98 zł**.
- Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w roku 2020 wyniosły **3.256.216,86 zł**.

- Wpływy z opłat pokryły wydatki na gospodarkę odpadami komunalnymi oraz zanotowano nadwyżkę w wysokości **274.066,88 zł**, która może być wykorzystana w przyszłym roku na system gospodarki odpadami lub wydatkowana na dodatkowe zadania wskazane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Tabela 2 Porównanie kosztów poniesionych w latach 2018, 2019 i 2020.

Pozycja w kosztach	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Koszty przedsiębiorcy odbierającego odpady	864 622 zł	1 059 213,15 zł	1 633 071,69 zł
Koszt zagospodarowania w RIPOK	555 751 zł	817 956,34 zł	663 265,64 zł
PSZOK Sanok	113 195 zł	111 369,96 zł	218 689,56 zł
PSZOK Pisarowce	94 188 zł	128 630,04 zł	225 569,43 zł
Obsługa administracyjna	267 248 zł	156 974,68 zł	241 553,66 zł

Rysunek 1 Porównanie poniesionych kosztów elementów systemu gospodarki odpadami w latach 2018, 2019 i 2020.

Stawki opłat w roku 2020

Z uwagi na deficyt z roku 2019, w 2020 roku podwyższono opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, z 12,00 zł na 21,00 zł w I kwartale 2020 r. oraz na 22,00 zł w II - IV kwartale. Stawkę opłaty podwyższonej ustalono jako dwukrotność opłaty.

Opłatę regulowała uchwała Nr XV/114/19 z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności, zmieniona uchwałą Nr XVI/125/19 z dnia 30 grudnia 2019 r.

Opłaty wynosiły:

1. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a odpady są zbierane w sposób selektywny, wynosiła **21,00 zł** miesięcznie od mieszkańca w I kwartale i **22,00 zł** w II – IV kwartale. Od 2020 roku wszyscy mieszkańcy byli ustawowo zobowiązani do segregowania odpadów, a ustalona stawka dotyczyła osób wykonujących ustawowy obowiązek segregacji odpadów.
2. Stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a właściciele nie dopełnili obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny stanowiła dwukrotność stawki podstawowej czyli **42,00 zł** od mieszkańca w I kwartale oraz **44,00 zł** od mieszkańca począwszy od II kwartału. Opłatę podwyższoną nakłada się w drodze decyzji Wójta Gminy Sanok na właścicieli nieruchomości za miesiąc, w którym stwierdzono, że odpady nie są zbierane w sposób selektywny.
3. Miesięczna stawka opłaty za pojemnik lub worek dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, wynosiła:
 - 1) pojemnik 120 l – 5,90 zł
 - 2) pojemnik 240 l – 11,70 zł
 - 3) pojemnik 1100 l – 54,00 zł
 - 4) worek 60 l – 4,00 zł
 - 5) worek 80 l – 5,00 zł
 - 6) worek 120 l – 7,40 zł
4. Miesięczna stawka opłaty podwyższonej za pojemnik lub worek dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, w przypadku nie wypełniania obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny wynosiła:
 - 7) pojemnik 120 l – 11,80 zł
 - 8) pojemnik 240 l – 23,40 zł
 - 9) pojemnik 1100 l – 108,00 zł
 - 10) worek 60 l – 8,00 zł
 - 11) worek 80 l – 10,00 zł
 - 12) worek 120 l – 14,80 zł

5. Ryczałtowa roczna opłata od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku wynosiła:
 - 1) dla właścicieli nieruchomości, którzy segregują odpady – **120 zł**
 - 2) podwyższona dla właścicieli nieruchomości, którzy nie wypełnili obowiązku segregują odpadów – **240 zł**.
6. Zwolnienie dla osób kompostujących bioodpady w przydomowych kompostownikach wynosiła **3,00 zł** od osoby miesięcznie.
Zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadziła obowiązek udzielenia zniżki właścicielom nieruchomości zamieszkałych, którzy nie oddają bioodpadów, a zagospodarowują je w przydomowych kompostownikach.

IV. Liczba mieszkańców.

Według danych zawartych w ewidencji ludności w Gminie Sanok na koniec roku 2020 zameldowanych było 18288 mieszkańców.

Według złożonych deklaracji (na dzień 31.12.2020 r.) na terenie Gminy Sanok systemem odbioru odpadów zostało objętych 14315 mieszkańców.

Liczba złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych wyniosła – 164.

Liczba złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych wyniosła – 4805.

Liczba wydanych decyzji naliczających wynosiła – 9.

Weryfikacja złożonych deklaracji opierała się na analizie danych z ewidencji podatkowej, ewidencji ludności oraz ewidencji gruntów i budynków, a także oświadczeń złożonych przez właścicieli nieruchomości.

Z prowadzonej weryfikacji deklaracji wynika, że na terenie gminy Sanok obserwuje się ciągłą migrację mieszkańców. Wielu mieszkańców przebywa stale poza granicami kraju i w innych miastach Polski. Wiele osób zmienia deklarację, zgłaszając swój wyjazd, nawet sezonowy - na kilka miesięcy, jednak niewiele osób zmienia deklaracje z powodu powrotu do miejsca zamieszkania. Z tego powodu liczba osób wskazanych w deklaracjach może nie odzwierciedlać stanu demografii na terenie gminy.

- V. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wskazuje, że właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani

do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub

- 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej;

oraz przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Obowiązek ten dotyczy mieszkańców, którzy nie są objęci obowiązkiem ponoszenia opłat, wynikającym z ustawy, bądź z uchwały rady gminy. Art. 6 ust 6-12 przywołanej wyżej ustawy zobowiązuje gminę do zorganizowania odbierania odpadów lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz ustalenia w drodze decyzji zasad terminów i opłat za te usługi.

Rada Gminy Sanok podjęła uchwałę w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (uchwała Nr XXIV/205/2012 z dnia 29 listopada 2012 r.). Na mocy powyższej uchwały wszyscy właściciele nieruchomości, na których powstają odpady komunalne są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

VI. Charakterystyka systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Sanok.

Zadania i obowiązki gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi określa ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Ustawa zobowiązuje rady gmin do ustanawiania przepisów miejscowych, w zakresie regulaminu czystości i porządku w gminach, szczegółowych warunków i zakresu świadczenia usług gospodarowania odpadami w zamian za opłatę, wysokość stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, sposoby i częstotliwości pobierania opłat, a także upoważniania do podejmowania uchwał fakultatywnych w zakresie objęcia właścicieli nieruchomości niezamieszkałych systemem odbierania odpadów komunalnych, ustanowienia pobierania opłaty w drodze inkaso.

W 2020 roku weszły w życie kolejne wymagania dotyczące zasad gospodarowania odpadami komunalnymi. Konieczna była zmiana regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sanok, zakresu świadczenia usług w zamian za opłatę, oraz sposób naliczania opłat. Wszyscy mieszkańcy zostali zobowiązani do segregacji odpadów, wprowadzono obowiązek segregacji bioodpadów, możliwość korzystania z kompostownika w zamian za zniżkę w opłacie.

W 2020 roku system gospodarki odpadami komunalnymi regulowały następujące uchwały:

- 1) w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne Nr XXIV/205/2012 z dnia 29 listopada 2012 r.
- 2) w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Sanok Nr XVIII/135/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r.;
- 3) w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów Nr XVIII/136/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r.;
- 4) w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności Nr XV/114/19 z dnia 4 grudnia 2019 r. ze zmianami z dnia 30 grudnia 2019 r. Nr XVI/125/19 ;
- 5) w sprawie zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Nr XV/115/19 z dnia 4 grudnia 2019 r.;
- 6) w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku Nr XV/116/19 z dnia 4 grudnia 2019 r.
- 7) w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi XV/117/2019 z dnia 4 grudnia 2019 r. ze zmianami z dnia 30 grudnia 2019 r. Nr XVI/124/19;
- 8) w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Nr XII/96/2015 z dnia 25 listopada 2015 r. ze zmianą z dnia 14 listopada 2016 r. Nr XXV/209/16;
- 9) w sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso Nr XIX/147/2020 z dnia 5 lutego 2020 r.

W gminie Sanok systemem gospodarki odpadami komunalnymi objęci zostali właściciele nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych.

Odpady odbierane były w podziale na frakcje w workach odpowiednich kolorów:

- 1) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne;
- 2) bioodpady – kolor brązowy;
- 3) papier i tektura – kolor niebieski;
- 4) zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, opakowania z metali) – kolor żółty;
- 5) opakowania ze szkła – kolor zielony;
- 6) popioły – kolor szary.

Mieszkańcy wyposażeni byli w worki do zbierania odpadów segregowanych o odpowiednich kolorach, z wyjątkiem worków na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w które zaopatrywali się sami.

W okresie letnim od maja do września na terenach, na których znajduje się duża ilość nieruchomości rekreacyjnych, udostępniane zostały pojemniki na odpady zarówno zmieszane

jak i selektywne. Jeden raz w roku przeprowadzana była zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego.

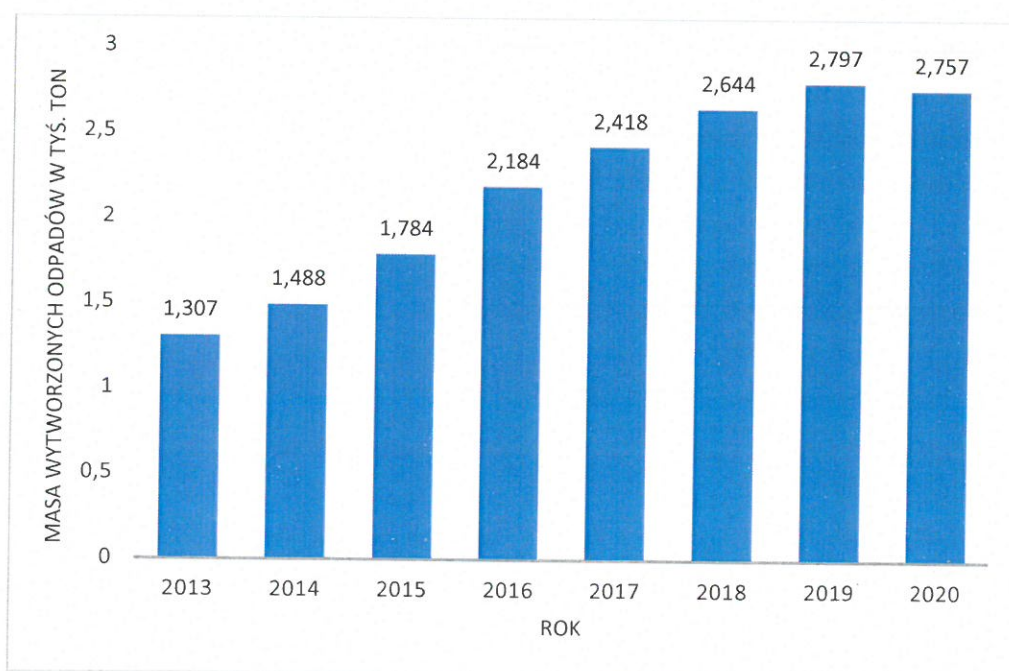
Mieszkańcy mieli do dyspozycji dwa punkty selektywnej zbiórki odpadów:

- 1) Punkt Zbiórki Odpadów Segregowanych w Sanoku ul. Jana Pawła II 56 prowadzony przez Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o w Sanoku (punkt udostępniany mieszkańcom Gminy Sanok na podstawie porozumienia międzygminnego) czynny od wtorku do piątku od 9 do 17 oraz w soboty od 8 do 16;
- 2) Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach, Pisarowce 235, prowadzony przez Gminę Sanok, czynny w środy od 13 do 17 oraz w soboty od 9 do 13.

VII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2020 na terenie województwa podkarpackiego wytworzono 242 kg/ mieszkańca/rok odpadów komunalnych.

W roku 2020 odebrano od mieszkańców Gminy Sanok 2756,887 Mg odpadów komunalnych. (Dla porównania w poprzednich latach zebrano: w 2019 – 2796,572 Mg; 2018 – 2643,92 Mg; 2017 – 2418,091 Mg; w 2016 – 2184,233 Mg; w 2015 – 1783,5 Mg; w 2014 – 1487,9 Mg; w 2013 – 1306,96 Mg.) Przyjmując, że na terenie Gminy Sanok zamieszkiwało 14315 mieszkańców (zgodnie z deklaracjami), nagromadzenie odpadów na mieszkańca za rok 2020 wynosiło 193 kg. W stosunku do wytworzonych w województwie podkarpackim, ilość odpadów zebranych od mieszkańców Gminy Sanok, była mniejsza od średniej ilości w województwie o 49 kg.

Rysunek 2 Masa wytworzonych odpadów w gminie Sanok od 2013 r.

W 2020 r. odebrano od mieszkańców 2123,98 Mg odpadów komunalnych w tym:

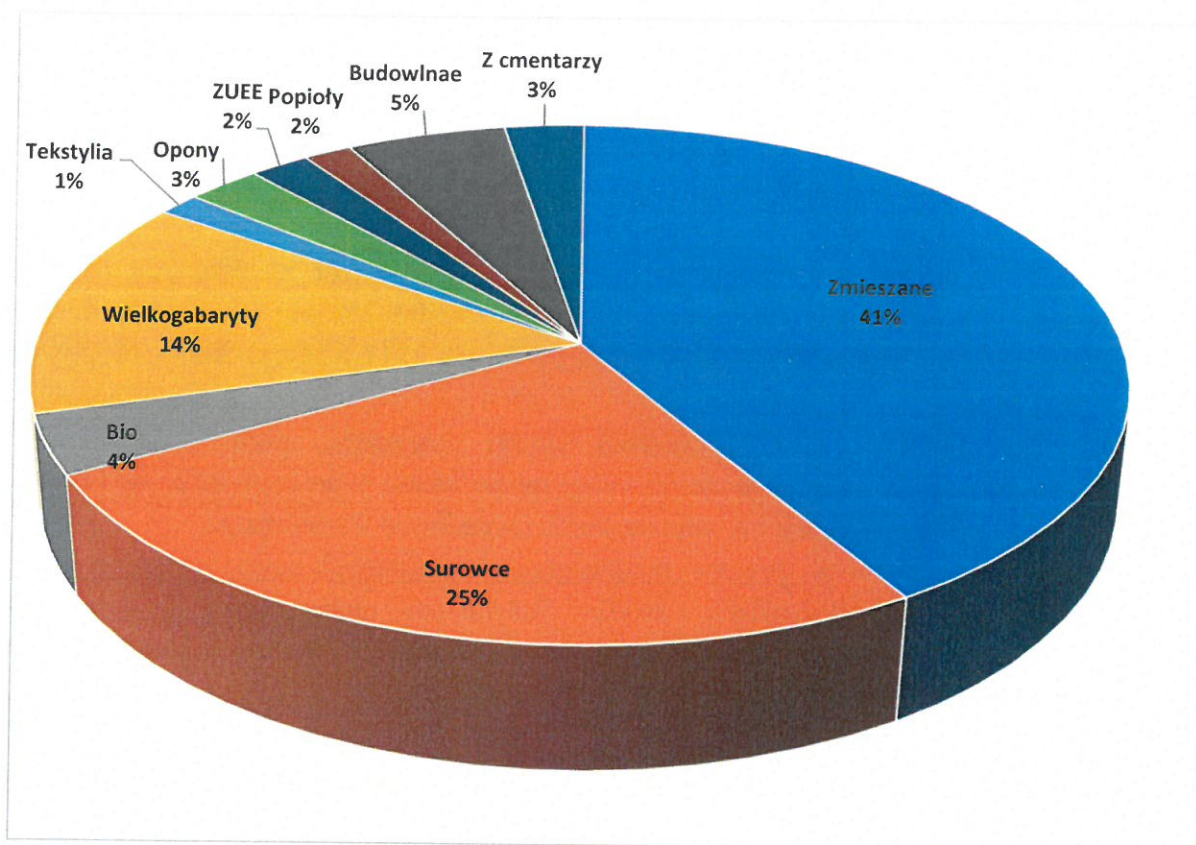
- zmieszanych odpadów komunalnych 1136,94 Mg
- bioodpadów 32,71 Mg
- selektywnie zebranych odpadów tworzywa sztucznego, metalu szkła, papieru 682,08 Mg
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych 20,81 Mg
- odpadów wielkogabarytowych 112,94 Mg
- zużytych opon 9,18 Mg
- odpadów z cmentarzy 75,14 Mg
- popiołów 39,74 Mg
- odpadów budowlanych 14,44 Mg

W gminnych punktach selektywnej zbiórki odpadów zebrano łącznie 632,907 Mg odpadów, w tym:

- selektywnie zebranych odpadów tworzywa sztucznego, metalu, szkła, papieru 19,00 Mg
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych 35,333 Mg
- odpadów wielkogabarytowych 267,12 Mg
- zużytych opon 61,34 Mg
- odpadów budowlanych 134,774 Mg
- bioodpadów (zielone) 69,88 Mg
- opakowań po materiałach niebezpiecznych 0,325 Mg
- tekstyliów 39,99 Mg
- popiołów 5,14 Mg
- baterii 0,005 Mg

Łącznie odebrano od mieszkańców oraz zebrano w punktach selektywnej zbiórki odpadów 2756,887 Mg odpadów komunalnych w tym:

- zmieszanych odpadów komunalnych 1136,94 Mg
- selektywnie zebranych odpadów tworzywa sztucznego, metalu szkła, papieru 701,08 Mg
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych (ZUEiE) 56,143 Mg
- odpadów wielkogabarytowych 380,06 Mg
- zużytych opon 70,52 Mg
- odpadów budowlanych 149,214 Mg
- odpadów z cmentarzy 75,14 Mg
- popiołów 44,88 Mg
- tekstyliów 39,99 Mg
- bioodpadów 102,59 Mg
- opakowań po materiałach niebezpiecznych 0,325 Mg
- baterii 0,005

Rysunek 3 Struktura masy zebranych i odebranych odpadów w 2020 roku.

Likwidacja dzikich wysypisk.

W 2020 roku zlikwidowano 3 dzikie wysypiska w miejscowości Stróże Małe, Załuż i Liszna. Łącznie usunięto 3,92 Mg odpadów, za kwotę 6.071,98 zł. Likwidacja dzikich wysypisk finansowana była ze środków budżetowych, zgodnie z zasadą, że właścicielem odpadów jest właściciel terenu, na którym one się znajdują.

Tabela 3 Wykaz zlikwidowanych w 2020 r. dzikich wysypisk.

<i>Lp.</i>	<i>Miesiąc</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Rodzaj odpadów</i>	<i>Masa [Mg]</i>	<i>Kwota wydatkowana na usunięcie</i>
			Razem	3,92	6077,98 zł
1	maj	Liszna	Odpady wielkogabarytowe	1,06	1282,18 zł
2	grudzień	Załuż	Odpady wielkogabarytowe	0,36	469,80 zł
3	grudzień	Stróże Małe	Odpady komunalne, rozbiórkowe i budowlane	2,50	4320,00 zł

VIII. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych.

W 2020 r. odebrano z terenu Gminy Sanok 1136,94 Mg zmieszanych odpadów komunalnych. W poprzednich latach odebrano: w 2019 – 1469,250 Mg ; w 2018 - 1453,580 Mg; w 2017 - 1382,52 Mg; w 2016 - 1276,84 Mg; w 2015 - 1113,5 Mg; w 2014 - 1002,7 Mg; w 2013 - 813 Mg.

Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, zostały skierowane do mechaniczno- biologicznego przetwarzania i zagospodarowane w procesie R12, do instalacji komunalnej - Zakładu Segregacji i Kompostowania Odpadów w Tarnobrzegu.

Odpady wytworzone w procesie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych zostały skierowane na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Giedlarowej oraz w Tarnowie. Łącznie wytworzono w instalacji 77,748 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat, w tym:

- 3) 40,754 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat (AT4[mg O2/g]) – po procesie biologicznego przetwarzania, które zostały skierowane na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Giedlarowej;
- 4) 36,994 Mg odpadów o kodzie 190599 – inne niewymienione odpady – stabilizat (AT4[mg O2/g]) – po procesie biologicznego przetwarzania, które zostały skierowane na Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Tarnowie.

Bioodpady na terenie Gminy Sanok zbierane były z podziałem na:

1. Inne bioodpady, niezawierające części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zieleni, ogrodów, parków i cmentarzy (o kodzie 200108 odpady kuchenne) – odbierane bezpośrednio od mieszkańców w brązowych workach i kierowane do instalacji mechaniczno – biologicznego przetwarzania do procesu R12;
2. Części roślin pochodzące z pielęgnacji terenów zieleni, ogrodów, parków i cmentarzy (o kodzie 200201 odpady ulegające biodegradacji) – odbierane w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych i kierowane do kompostowni do procesu R3 a gałęzie kierowane do ciepłowni do procesu R1.

Odpady ulegające biodegradacji (zielone) zebrane w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych ul. Jana Pawła II 59 w Sanoku oraz Gminnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pisarowcach, Pisarowce 235, 38-533 Nowosielce przekazywane były do ciepłowni w Krośnie (gałęzie i drewno), a także do kompostowni KOMWITA w Leżajsku (trawa, liście i drobne gałęzie). W 2020 roku zebrano 69,88 Mg, z czego 42,89 Mg zebranych selektywnie odpadów zielonych zostały poddawane kompostowaniu w kompostowni KOMWITA w Leżajsku (proces R3), natomiast 26,99 Mg zostały skierowane do ciepłowni (proces R1) na blok kogeneracyjny ORC (MPGK Krosno Sp. z o.o. Oddziału energetyki cieplnej ul. Sikorskiego 19 w Krośnie).

Inne bioodpady, niezawierające części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zieleni, ogrodów, parków i cmentarzy (o kodzie 200108 odpady kuchenne) – odbierane bezpośrednio od mieszkańców w brązowych workach i kierowane do instalacji mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych do procesu R12 w Zakładzie Mechaniczno Biologicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Stalowej Woli. Po przetworzeniu odpady zostały skierowane na składowisko jako kompost niespełniający wymogów i unieszkodliwiony w procesie D8.

IX. Wskaźniki

Tabela 4 Wskaźniki analizy stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Sanok.

Wskaźniki		
1	Ilość odebranych i zebranych odpadów w gminie.	2756,887 Mg
2	Ilość odebranych i zebranych odpadów na 1 mieszkańca (14315 mieszkańców).	192 kg/rok
3	Ilość odebranych i zebranych odpadów surowcowych (682,08 Mg) na mieszkańca (14315 mieszkańców).	47 kg/rok
4	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów surowcowych (do wyliczeń przyjęto liczbę mieszkańców wg. złożonych deklaracji 14093).	39,81 % Poziom wymagany (nie mniej niż 40%) nie został osiągnięty
5	Ilość (%) odpadów kierowanych na składowiska (132,87 Mg) - wszystkich odpadów zagospodarowanych w procesie D5	4,8 %
6	Poziom ograniczenia ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania.	0 % Poziom wymagany (nie więcej niż 35%) został osiągnięty
7	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.	89,92 % Poziom wymagany (nie mniej niż 70%) został osiągnięty

